

**Громадська організація
«Київський медичний науковий центр»**

ЗБІРНИК ТЕЗ НАУКОВИХ РОБІТ

**УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«РІВЕНЬ ЕФЕКТИВНОСТІ ТА НЕОБХІДНІСТЬ
ВПЛИВУ МЕДИЧНОЇ НАУКИ
НА РОЗВИТОК МЕДИЧНОЇ ПРАКТИКИ»**

5–6 березня 2021 р.

Київ
2021

- Р 49 **Рівень ефективності та необхідність впливу медичної науки на розвиток медичної практики:** Збірник тез наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 5–6 березня 2021 р.). – Київ: «Київський медичний науковий центр», 2021. – 68 с.

Матеріали збірника друкуються мовою оригіналу.

Організаційний комітет не завжди поділяє думки та погляди авторів. Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

Відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права під час використання наукових ідей та матеріалів цього збірника посилання на авторів і видання є обов'язковим».

УДК 61(063)

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕДИЧНОЇ ТЕОРІЇ

Гайдай О. С., Дорошук С. М., Маліновська Н. М.
ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ
В УМОВАХ АДАПТИВНОГО КАРАНТИНУ 5

Кочарова Т. Р., Єрхова Г. А.
ОПТИМІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСАМИ ПРОФІЛАКТИКИ,
ЛІКУВАННЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ ХВОРИХ З ВИКОРИСТАННЯМ
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТА МАТЕМАТИЧНИХ МОДЕЛЕЙ 7

Нікітіна Н. О., Калашнікова К. А.
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПОЛКІСТОЗУ НИРОК У ДІТЕЙ..... 10

Палійчук Р. І.
СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО
НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ХІРУРГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН
В ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ 15

НАПРЯМ 2. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ

Акентьев С. О., Березова М. С.
ДЕТОКСИКАЦІЯ ПРИ СИНДРОМІ
ПЕЧІНКОВО-НИРКОВОЇ НЕДОСТАТНОСТІ..... 17

Біляченко І. В., Лизогуб В. Г.
ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДУ СИРОВАТКОВИХ ЛІПОПРОТЕЇДІВ НИЗЬКОЇ
ЩІЛЬНОСТІ У ХВОРИХ НА АРТЕРІАЛЬНУ ГІПЕРТЕНЗІЮ..... 20

Гаркуша А. О., Гаркуша Є. О.
ОКРЕМЕ ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ З ВСТАНОВЛЕННЯ РИЗИКУ
ОНКОЗАХВОРЮВАННЯ: СКЛАДНОСТІ ПРАВОВОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ 24

Гарячий Є. В., Шкіль В. Ю.
АНАЛІЗ НАДАННЯ ДОГОСПІТАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ
ПРИ ТРАВМАТИЧНИХ УШКОДЖЕНЬ ТАЗА 28

**Грузевський О. А., Ніколасва О. В.,
Кобильник С. М., Кагляк М. Д.**
ЗАЛЕЖНІСТЬ ПОКАЗНИКІВ МІСЦЕВОЇ КОЛОНІАЛЬНОЇ
РЕЗИСТЕНТНОСТІ ВІД ПОКАЗНИКІВ СИСТЕМИ ГОРМОНАЛЬНОЇ
РЕГУЛЯЦІЇ ПРИ ВАГІНАЛЬНОМУ НОРМО – ТА ДИСБІОЗІ 31

Ібрагімова О. Л., Крамаренко Д. Р.
СИНДРОМ ЗДАВЛЕННЯ І ДИСЛОКАЦІЇ ГОЛОВНОГО МОЗКУ
ПРИ ПУХЛИННИХ ПРОЦЕСАХ 34

Калашнікова К. А., Нікітіна Н. О.
25-РІЧНИЙ ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ПРОПЕДЕВТИКИ
ПЕДІАТРІЇ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ 37

Ластівка І. В., Анцупова В. В., Брішевац Л. І.
МЕДИКО-ГЕНЕТИЧНІ АСПЕКТИ СИНДРОМУ ГОЛЬДЕНХАРА..... 41

**Смирнова О. В., Бардах Л. Б., Афендікова Г. П.,
Бодак Е. М., Полухова Г. А.**
ОПИС КЛІНІЧНОГО ВИПАДКУ ВІЯВЛЕННЯ НЕГОСПІТАЛЬНОЇ
ПНЕВМОНІЇ В АМБУЛАТОРНИХ УМОВАХ..... 45

Хапченкова Д. С., Парінцева О. Р.
ВИПАДОК ГОСТРОГО ПАНКРЕАТИТУ
У ПРАКТИЦІ СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ 48

НАПРЯМ 3. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ

Баліцька О. П., Гайдай О. Д.
ДОКАЗОВА БАЗА ЕФЕКТИВНОСТІ АМІОДАРОНУ
ДЛЯ ЛІКУВАННЯ СЕРЦЕВО-СУДИННИХ ЗАХВОРЮВАНЬ 51

Карпенко І. А., Рухмакова О. А., Ярних Т. Г.
ТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ СТВОРЕННЯ
НАЗАЛЬНОГО ГЕЛЮ НА ОСНОВІ ПРИРОДНОЇ СИРОВИНИ
ДЛЯ ТЕРАПІЇ ВІРУСНОГО РИНІТУ 55

Кобернік А. О., Еберле Л. В., Берчук М. І.
АНАЛІЗ ФЕНОЛЬНИХ СПОЛУК ТРАВИ *ASCHILLEA MILLEFOLIUM*... 58

Макух Х. І., Заяць М. М.
ПРИНЦИПИ ВИБОРУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ
ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ВУГРОВОЇ ХВОРОБИ..... 61

Запровадження системного аналізу в діяльність складних комплексних проблем на рівні медичного закладу показує цілий ряд напрямків свого застосування в охороні здоров'я. Це – розробка та реалізація цільових комплексних програм, спрямованих на вирішення проблем на цьому рівні, реорганізація системи медичної допомоги на ринкових засадах, розробка математичних моделей у системі медичної допомоги, моделювання взаємодії підрозділів системи медичної допомоги з метою визначення слабких місць з подальшою оптимізацією [3].

Література:

1. Медична кібернетика. Матеріал з Вікісловника. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://uk.wiktionary.org/wiki/медична_кібернетика
2. Інформаційні системи і технології в економіці: Посібник для студентів вищих навчальних закладів / Під ред. Г.А. Титоренко. – М.: ЮНИТИ – ДАНА, 2005. – 439 с.
3. Математичне моделювання процесів управління охороною здоров'я [Електронний ресурс] / Smirnova V. L., Ranychshyn N. Y., Holiyachenko, A. O. // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2016. – № 2. Режим доступу: <https://doi.org/10.11603/1681-2786.2016.2.6741>

Нікітіна Н. О., кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри пропедевтики педіатрії

Калашнікова К. А., кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри пропедевтики педіатрії

*Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна*

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПОЛІКІСТОЗУ НИРОК У ДІТЕЙ

Вроджені вади сечової системи складають 35-40% пороків всіх органів і систем. Природжений полікістоз нирок (ППН) (поликистозная хвороба (ПКХ) – термін, який об'єднує генетично детерміновані захворювання з наявністю в ниркової тканини множинних кіст, які проявляються в різному віці і

ускладнюються хронічною нирковою недостатністю (ХНН) [1, 2, 4,6,7, 8].

Розрізняють полікістоз (ПК), мультикістоз і мікрокістоз нирок.

Згідно **МКБ 10** виділяють:

Q 61 Кістозна хвороба нирок.

Q 61.0 Вроджена одиночна кіста нирки.

Q 61.1 ПК нирки, дитячий тип.

Q 61.2 ПК нирки, тип дорослих.

Q 61.3 ПК нирки, якій не уточнений.

Q 61.4 Дисплазія нирки.

Q 61.5 Медулярний кістоз нирки (губчаста нирка).

Q 61.8 Інші кістози нирок [1, 4, 5].

Частота ППН нирок в клініці становить 1: 150, на аутопсії 1: 260 – 1: 370 – 1: 450, та 23 -25 випадків на 10000 розтинів. Аутосомно-домінантна ПКХ (АДПКХ) -встречається з частотою від 1: 400 до 1: 1000 новонароджених, а аутосомно-рецесивна ПКХ (АРПКХ) зустрічається набагато рідше – від 1:10 000 до 1:20 000 новонароджених, без різниці за статевою та расовою ознаками. ПК нирок у дорослих виявляється в 10 разів частіше. Близько 1% всіх аномалій нирок становить мультикістоз нирки, який частіше одно– лівобічний, у хлопчиків. Мікрокістоз нирок зустрічається з частотою 1: 10000 новонароджених в Фінляндії, Естонії та Санкт Петербурзі. У структурі причин ХНН у дітей ППН становить 8-10% [1, 4, 6, 7, 8].

Етіологія і патогенез пороку обумовлені порушенням якості диференціації метанефрогенной бластемі. ППН успадковується за аутосомно – домінантним або рецесивним типом і завжди двосторонній. При АДПКХ, I типі (85 до 90%) визначають мутацію гена PKD1 в короткому плечі 16-ій хромосоми; при II типі (10 до 15%) – мутацію гена PKD2 або PKD4 в 4-ій хромосоми; при АРПКХ – мутацію генів PKHD, ARPKD в 6-ій хромосоми, яка у дітей поєднується з множинними вадами розвитку (ущелинами обличчя, вродженими вадами серця та ін.); при важкому інфантильному ПКН з туберозним склерозом – мутацію гена PKDTS в 16-ій хромосоми. Аутосомно-рецесивний вроджений мікрокістоз нирок фінського типу (сімейний нефронофтіз) визначається мутаціями генів NPHS1 19q13 при ювенільному, NPH2 – підлітковому і NPH3 – інфантильному

типах; два різних типи аутосомно-домінантнонь медулярної кістозної хвороби нирок – мутаціями в гені MCKD1 або MCKD2.

Існують різні класифікації ПК, які продовжують удосконалюватися [1, 4, 6, 7, 8]. У клініці виділяють АДПКХ; АРПКХ; мікрокістоз нирок (вроджений нефротичний синдром фінського типу) і медулярну кістозну хворобу (нефронофтіз Фанконі і інші спадкові нефропатії) [6].

Кісти бувають закриті (у мертвнонароджених і новонароджених дітей) і відкриті (у дорослих, і у дітей з латентним перебігом) [1, 4, 6, 7, 8].

За ступенем сумарної функції нирок розрізняють три ступеня поликістоза [1, 4, 6, 7, 8].

Пренатальна УЗД ППН можлива з середини 2 3 триместру вагітності і включає патогномонічну тріаду УЗ-симптомів – збільшені гіперехогенне нирки, відсутність ехотені сечового міхура і маловоддя [1, 2, 3, 4].

УЗ-картина при двосторонньої мультікістозної дегенерації нирок має спільні ознаки з ППН, однак, на відміну від ППН, мультікістоз нирок характеризується повною відсутністю ниркової тканини і заміщенням її кістами з анехогенним вмістом [1, 2, 3, 4].

Тактика ведення вагітності та пологів. У зв'язку з летальністю, виявлення пороку є показанням для переривання вагітності за медичними показаннями в терміні до 22 тижнів. У випадках пролонгування вагітності контролюється стан фетоплацентарного комплексу. Вагітність ускладнюється маловоддям, прогресуючої плацентарної дисфункцією і мертвнонародженням. Розродження проводиться тільки з урахуванням акушерської ситуації. Кесарів розтин в інтересах плода не проводять у зв'язку з летальністю пороку [1, 4].

Поєднання з іншими пороками. ПК нирок часто поєднується з ПК інших паренхіматозних органів, пороками розвитку мозку і судин. Б.Я. Резник з співавт. (1994 р.) вказують на хромосомні синдроми з ПК нирок: трисомія 13, 3q, 10p, 10q, 20p, 4p і триплідія [1, 2, 3, 4, 7, 8].

Різні варіанти мультікістозної нирки зустрічаються при хромосомних аномаліях, синдромах Гіппеля-Ліндау (цереброретінальний ангиоматоз з кістозними ураженнями нирок, підшлункової залози, печінки), трисомії E і D, синдромі Меккеля

(гідроцефалія або аненцефалія і кістозна дисплазія нирок) та інших вадах розвитку [1, 4].

Клініка. Для I типу ПК характерні респіраторний дистрес, смерть від уремії і асфіксії. Діти з двостороннім ПК народжуються мертвими або гинуть в перші дні життя.

ПКХ печінки і нирок, юнацький тип, виявляється після 2 років болями в животі, збільшенням печінки, портальною гіпертензією і прогресуючої ХНН.

ПК (дорослих) 3 тип маніфестує на третьому десятиріччі життя гематурією, гіпертонією і прогресуючої ХНН.

Ускладненнями ПК є інфікованість кіст (нагноєння, пієлонефрит), крововилив в кісту, пухлина.

Односторонній мультікістоз може не відбитися на тривалості життя і не проявляти себе клінічно. Хворого турбують односторонні постійні болі в попереку, головний біль; пальпаторно визначається збільшена щільна дрібногорбиста нирка. У ряді випадків розвивається артеріальна гіпертензія, яка проходить тільки після видалення мультікістозної нирки. При двосторонньому мультікістозі діти народжуються мертвими.

Для сімейного нефронофтїзу типові солевое виснаження, затримка росту, анемія, поліурія і прогресуюча ниркова недостатність.

Медулярна кістозна хвороба вперше виявляється в зрілому віці, та, на відміну від нефронофтїзу, протікає легше.

Губчаста нирка, як правило, має безсимптомний перебіг або проявляється гематурією і болями в попереку. Процес частіше двосторонній. Ускладнюється приєднанням інфекції і сечокам'яної хвороби.

Рання неонатальна і постнатальна діагностика базується на даних УЗД, динамічної сцинтиграфії, радіоізотопного сканування, ангіографії та КТ і МРТ. Лабораторно може виявлятися непостійна мікропротеїнурія і мікрогематурія [1, 2, 3, 4].

Лікування проводиться довічно і направлено на збереження функції нирок, попередження або боротьбу з ускладненнями. При прогресуванні ХНН показані трансплантація нирки або постійний гемодіаліз.

Прогноз. Тривалість життя пацієнтів з АДПКХ II типу досягає 69 років, а I типу – 53 років. При АДПКХ II типу

відзначається високий ризик раптової смерті від розриву аневризми мозкових судин і аорти. АРПКХ викликає внутрішньо-утробну або неонатальну загибель. У більшості дітей, які пережили перинатальний період, рано розвиваються ХНН і фіброз печінки [1, 2, 3, 4, 7, 8].

Профілактика. З огляду на спадковий характер даної аномалії, в сім'ях з обтяженим анамнезом по поликістозу необхідно проводити допологову профілактику.

Література:

1. Врожденные пороки развития: практ.рук. / В. Н. Запорожан [и др.] Одесса: ОНМедУ, 2012. – 320 с.
2. Гельдт В. Г. Диагностика пороков мочевыделительной системы у новорожденных и грудных детей / В. Г. Гельдт, Г. И. Кузовлева // Педиатрия. – 2006. – № 1. – С. 87–94.
3. Медведев М. В. Пренатальная эхография: практ. рук. / М. В. Медведев. –М. : Реальное время, 2005. – 560 с.
4. Диагностика, клиника, лечение и прогноз при гидронефрозе почек / Н. А. Никитина, Е. А. Калашникова, С. Р. Галич, Т.В. Сочинская // Интегративна Антропология. – 2018. – № 1(31). – С. 60–63.
5. Про внесення змін до наказу МОЗ України від 29.12.2003 № 624 «Про затвердження Протоколів лікування дітей зі спеціальності «Дитяча урологія»: наказ МОЗ України № 140 від 18.03.2008 [Електронний ресурс] // Верховна Рада України.
6. Чугунова О. Л. Поликистозная болезнь почек у новорожденных и детей раннего возраста: проблемы диагностики, ведения, лечения. / О. Л. Чугунова, С. В. Черкасова, Е.Л. Туманова, П.В. Шумилов и др. // Педиатрия. – 2015. – Т. 94. – № 3. – С. 88–94.–Том 94. № 3.– С. 88–94
7. Bergman С. ARPKD and early manifestations of ADPKD: the original polycystic kidney disease and phenocopies. Pediatric Nephrology. 2015. № 30(1). P. 15–30.
8. Bonsib S. M. The classification of renal cystic diseases and other congenital malformations of the kidney and urinary tract. Arch. Pathol. Lab. Med. 2010. № 134. P. 554–568